

ROMANIA LIBERA

APARE IN TOATE ZILELE

ABONAMENTE:

Capitală: Pentru 1 an 30 lei; 6 luni 15 lei; 3 luni 8 lei.
Districte: 1 an 36 lei; 6 luni 18 lei; 3 luni 10 lei.
Uraștate: 1 an 48 lei; 6 luni 24 lei; 3 luni 12 lei.

Director: D. AUG. LAURIAN

Pentru Abonamente, Anunțuri și Reclame a se adresa:
In România: La administrație, Pasajul Român, No. 3 bis, București; și la corespondenții ziarului din județe:
In Paris: La Société Havas, place du Bourse, 8.
In Viena: La Heinrich Schalek, 1, Wollzeile, 14, Biroul central de anunțuri pentru Austro-Ungaria.
In Hamburg: La Adolf Steiner, Gänsemarkt, 58, Biroul central de anunțuri pentru Germania.

ANUNCIURILE:

Linia mică pe pagina IV. 30 bani
Reclame pe pagina II-a 5 lei. — Reclame pe pagina III-a 2 lei.
Seriozitate nefrancate se refuză. — Articolii nepublicați nu se înapoiază.
Pentru inserții și reclame, redacția nu este responsabilă.

STIRI TELEGRAFICE

din zilele străine

Serviciul telegrafic al „României Libere”

Londra, 17 Iunie.

Stir din Afganistan anunță că colonelul englez Lockart a fost inchis împreună cu escorta sa de șeful provinciei Badakshan, pe cînd mergea să întâlnescă comisiunea de delimitare ruso-afganistă.

Idea, cîrca tragică a regelui Luvic ar fi format baza unor aranjamente politice este o insultă pentru toți cei interesați. Credința către imperiul a Bavariei și a sei sale regale este independentă de o nimică în personajele dirigente și nareuind să fie asigurată prin garanții speciale.

Berlin, 15 Iunie. Nord. Allg. Zeitung declară de scoruiturile dintr-o foaie vieneză despre ingerința șefului în evenimentele din Bavaria și ideia, cîrca tragică a regelui Luvic ar fi format baza unor aranjamente politice este o insultă pentru toți cei interesați. Credința către imperiul a Bavariei și a sei sale regale este independentă de o nimică în personajele dirigente și nareuind să fie asigurată prin garanții speciale.

Münich, 17 Iunie. Astăzi s'a facut înmormântarea doctorului Gudden. Ministrul, autoritățile civile și militare, profesorul și studentul școlii de medicina asistă acolo.

Pe mormânt a fost pusă o coroană în numele regentului.

(Havas).

A se vedea ultime stiri pe pag. III-a.

BUCHARESTI, 6 IUNIE

De la răsboiul ce avură peste Dunăre n'a trecut săptămâna, credem, fără ca guvernul liberal-sui generis ce ne stăpânește, ori partizanii lui să nu fi amintit în Parlament, în ziare sau prin intrările imprejurare că, în plină stare de răsboiu, a fost în putere să nu ia măsuri restrictive în contra libertății.

Nu s'ar putea număra de câte ori fraza: «Parlamentul a deliberat în toată voia chiar sub presunea baionetelor străine» să nu fi fost strigată cu mândrie de pe banca ministerială, ori de rândurile partidei. Ei bine, daca am admite că, îngheșuite de vîrfurile a 500,000 baionete rusești, libertățile noastre publice au dominat, și regimul parlamentar a funcționat fară să însă aprinză roatele, negreșit că guvernul care s'a menținut într-o asemenea situație, se rezema pe ceva care nu poate fi alt decât simpatia și sprijinul țării.

Astăzi, nu un om pasionat, dar chiar un observator rece și cu totul neinteresat, ce ideie și poate face de siguranță și țăria pe care același guvern liberal-sui generis le are în țară când, de bunăvoie, ori silit, face apel la pasiunile populare, se agăță de mijloace violente, care ar păta un standard liberal-adeverat?

Ori-ce motive s'ar da, prin sferele autorizate, pentru legitimare, său chiar scuzarea unor asemenea procedări, noi credem cu tot dinadinsul că nu acesta este drumul pe care un guvern se cuvine a merge, pentru a garanta «siguranța statului și neatingerea actualiei stării de lucruri (...).»

A se intărâta populația în cultă și inconscientă, cu scop d'asea crea, de poruncă, «indignația națională în fața purtărilor opoziției» este o stare de lucruri anormală și foarte primejdoasă. In ce timp ne-am găsi atunci? Unde am merge?

Iată întrebări care se urcă din inimă pe buzele fiecărui om care nu este ametit nici de fumurile puterii, nici de preocupări strîmte de conglomerat politic.

Sălbăticia mișcării inventată și desfășurată, sunt aproape două ani, cu ocazia intrărilor de la «Orfeu» și «Bossel» — sălbăticea oarbă care se pare ajunsă as-

tăză în stare de organizare sistematică și permanentă, daca nu vom lua seama ne va duce desigur către o prăpastie în care se va cufunda păna și ce bruma am agonisit, ca înaintare politică, în ultima fază de evoluție constituțională.

Si fără indoială, ca instigator și protector al bandelor de mizerabili, ce au prins rădăcină ca niște instituții necesare luptelor noastre politice, guvernul actual își asumă o răspundere, a cărei întindere n'o poate măsura acum, prin cea ce i-a învelit ochii spasmelor premergătoare apropiatei căderi ce lăsă.

Nu e vorba de un incident, mai mult său mai puțin grav, supărvenit din cine știe ce cauze, independent d'o intenție de mult cocolosită; ci trebuie să ne punem în minte adevărul crud și întristător, că puternicii zilei au organizat o serie de scandaluri sistematice, în Parlament, pe la intrările, prin mahalale și în centrul orașului, ziua nămîză mare, din care nu știm ce poate să iasă.

Daca de la început, poliția liberalilor nu comitea imprudențe, daca nu făcea apel la măsuri violente de represiune, negreșit că nu ne era dat să asistăm azi la scene potrivite numai cu regimile absolute și fără rădăcini în țară.

Căci un guvern iubit, care se simte sprijinit în popor, nu și poate perde capul păna într'atât, în cât să recurgă la procedeuri și măsuri ce amintesc pagină triste din istoria țărilor nenorocite.

Guvernul actual și poliția sa au de înregistrat, acum două ani numai loviră și răniri de ciomege; estimp lucrurile par a se mărgini la atacuri hoțești, la surprinderi mișcării pe străzi. Ce se va întâmpla însă când, — odată bestia plătită luând frui în gură, — se va arăta ochilor priveliști mai dureroase? când vom auzi arme de foc la intrările? când liberalii vor avea de crestăt pe răbojul conștiinței asasinării, ori le va fi dat să ridice cadavre de pe străzile Bucureștilor?...

CRONICA ZILEI

M. S. Regina a împărțit alătării ajutoare săracilor din tergul Moșilor.

Duminică, 8 curent, se va face parada pentru donatorii și membrii societății clericali români Ajutorul.

Serviciul va începe la 7 ore dimineața în biserică Silivestru.

Ieri și alătării a plătit în toată țara. Ploaie torențială și furtună a fost la Broșteni, la Budești, la Buzău, la Câmpulung, la Ferbiș, la Măcin, la Măgurele, la Medgidie, la Oltenița, la Slobozia, la Tulcea.

Alătării, a incetat grăbit din viață în hotelul Transilvania d. H. Weirauch din Tîrgu-Neamț, venit în București ca să ia antrepriza tuturilor din județul Neamț. — S'a găsit la dînsul 10,000 lei în bonuri și 5,000 în bilete ipotecare.

Parchetul a fost imediat chemat la fața locului.

Ieri, după amiază, la primărie, s'a cerut biletele rămase nevindeute.

Intre biletele căștigătoare, dar nevindeute, s'a găsit și numărul 481,431, cu lotul de 75,000. Pe lângă aceasta s'a mai găsit,

Nr. 97,305, și 97,142 și 100 lei, și Nr. 333,267 și 1000 lei.

Prin urmare, o nouă tragere se va face.

Românul ne spune că sculptorul Georgeșcu a terminat bustul lui C. A. Rosetti.

Un fost sergent de oraș a asasinat ieri dimineață, în Brăila, pe un cetățean numit Vasile Doniță, și apoi a dispărut. Se crede că mobilul acestel crime ar fi fost răsunarea.

Săptămâna aceasta ieră a plecat în urmă de evrei din Iași, spre America.

Comunicația între Galați și Barboș (cale ferată) s'a restabilit.

Ministrul agricult. com. ind. și domeniilor a numit ca delegații la examene de astă an ale școalelor profesionale dependințe de el pe următoarele persoane:

La școala de agricultură și silvicultură de la Herestru: D. Ioan Marghiloman mare proprietar, deputat. D. Procopie Gazot, idem. D. doctor Al. N. Vitzu, profesor la Universitatea din București.

La școala practică de agricultură de la Străbătești (judetul Olt): D. Ioan Kalinderu, administratorul Domeniilor Coroanei. D. N. Protopopescu, membru în comitetul de perfecționare al școalei de la Străbătești. D. Al. Greceanu, fost director al școalei de agricultură de la Balta-Verde.

La școala practică de agricultură de la Pancioș-Dragomirești (judetul Roman): D. C. Moruțan, prefectul județului Roman. D. Dimitrie Ioan, senator. D. Agarici Ion, deputat.

La școala tehnică de instrumente agricole din Iași: D. N. Culianu, rectorul Universității din Iași. D. M. Tzony, profesor la Universitatea din Iași. D. Ioan G. Străvolca, idem.

La școala comercială din București: D. Stefan Ioanide, președinte Camerei de comerț din București. D. Emilian David, profesor la Universitatea din București. D. Angel Demetrescu, profesor la liceul St. Sava.

La școala comercială din Iași: D. Al. Gheorghiu, profesor la Universitatea din Iași, senator. D. Vasile Gheorghian, deputat. D. G. Liciu, prim-președinte la curtea de apel din Iași.

La școala comercială din Craiova: D. Căpătanu, prim-președinte al curții de Apel din Craiova. D. G. Constantinescu, directorul liceului din Craiova. D. B. Caloianu, profesor la liceul din Craiova.

La școala comercială din Galați: D. G. Antochi, președinte Camerei de comerț din Galați, deputat. D. A. Borghetti, directorul sucursalei Băncii Naționale. D. Stefan C. Mihăilescu, șeful diviziunii agricultere, industriei și comercialului, profesor.

DECRETE

S'a decretat regulamentul pentru organizarea interioară a farmaciilor, modul privegherii și al controlului lor.

D. T. Adamescu, actual comisar la gara orașului Giurgiu din județul Vlașca, este transferat în aceeași calitate la despărțirea I din acel oraș, în locul d-lui Dimitrie Ionescu, care va trece în locul ocupat de D. T. Adamescu.

Se aproba Prea Sânțitul episcop al eparhiei Dunării-de-Jos un congediu de două luni și jumătate, cu începere de la 15 Iunie 1886, spre a merge la băi în străinătate pentru căutarea sănătății.

S'a deschis pe seama ministerului de rezboi un credit extra-ordinar de lei 207,557 banii 63, pentru plată drepturilor vamale la materialele de imbrăcăminte și echipament, importate din străinătate în exercițiul expirat.

Sunt numiți și pernățali: D. G. P. Gărdăreanu, actual substitut la tribunalul Română, procuror la tribunalul Mehedinti.

În locul d-lui G. Isvoranu — D. M. Măinescu, actual substitut la tribunalul Vlașca, în aceeași calitate la tribunalul Română, în locul d-lui G. P. Gărdăreanu, înaintat. — D. Eustatie Cărtomanu, actual judecător al ocolului Vida, substitut la tribunalul Vlașca, în locul d-lui M. Măinescu, permuat — D. G. Papadopol, fost judecător de ocol, judecător al ocolului Vida, județul Vlașca, în locul d-lui Eustatie Cărtomanu, trecut în alt post — D. G. Cînceni, supleant la tribunalul Olt, în locul d-lui Anton Bală. — D. Teodor Bărbătescu, actual ajutor la ocolul Mizil, în aceeași calitate la ocolul Moscotea, județul Ilfov, în locul d-lui Moise N. Doicescu. — D. Dimitrie Pereteanu, fost judecător de pace, ajutor la ocolul Mizil, județul Buzău, în locul d-lui Teodor Bărbătescu, permuat. — D. Al. Z. Teodorescu, ajutor la ocolul I din București, în locul vacanță.

DIN AFARA

Situatia în Spania.

Primul congres său Cameră a domniei lui Alfonso XIII și-a constituit mai deuna bioul. După această formalitate deputații au jurat pe rând credință tânărului rege și Constituției. Numai trei reprezentanți republicani, Salmeron, Pedregal și Azcarate, deputați carlisti, baronul de Sangarren, în loc să ingeniozeze, să sărute sf. Evanghelie după recitarea formulii sacraimentale și să zică: „Jur, aș rămas în picioare și să zis numai: „promit,“ punându-și mâna pe piept. Apoi președintele a pronunțat o scură allocuție, lăudând virtuțile reginei și condamnând în termenii energici pe toți acei cari să incercă să răstoarne ordinea de lucruri existentă și să arunce țara în ororile unei revoluții. Deputații republicani nu răspunseră nimic la acest discurs, dar baronul Sangarren zise, că președintele, guvernul și Congresul trebuie să înțeleagă, ca cu toată promisiunea ce făcuse dânsul, el rămâne carlist și partizan devotat al lui Carol VII.

Apoi baronul voi să discute derogația de la legea salică, prin care ramura actuală a Bourbonilor să urce pe tron. Însă președintele, d. Martos, intrerupe pe orator zicând, că baronul e bărbat de onoare și că lăsa să judece în ce măsură e legat prin promisiunea ce pronunțase.

Acest incident caracterizează exact situația politică în Spania. Partida republicană e redusă la inacțiune; ea nu e niciodată, nici organizată, nici prevăzută cu bani. Partida carlistă dispune din contra, în populația muntenă din nordul Spaniei, de partizani numeroși și bravă, totdeauna prevăzuți cu muniții și gata a lua arma, când pretendentul ar veni să se pue în fruntea lor.

De astă dată guvernul spaniol e în stare să se apere. Se zice că el cunoaște toate planurile republicane ce se urzește în Madrid. Partea cea mai mare a ostirii este la nord, ocupă toate punctele strategice a provinciilor bască, supraveghiază de aproape frontieră, stănd gata să potolească ori-ce mișcare.

Astăzi nu se știe bine unde se găsește Don Carlos; el poate în tot momentul să se ivescă în fruntea credincioșilor săi Basci și să înceapă un nou răsboiu civil. Dacă va isbuini orevoluționare, scăpare dinastiei domnitoare va depinde în mare parte de ministerul de răsboiu și tocmai în momentul, când se grămadesc nori pe orizontul politic, s'a întimplat să isbuinească o criză în acest departament. Nu se știe bine din ce motiv, actualul ministru, marșalul Jovellar, și-a dat demisia.

Guvernul se vede oarecum silit de opinia publică de a încredința acest portofoliu generalului Salamanca, care în timpul incidentului cu insulele Caroline se puse în fruntea manifestațiunilor anti-germane și a deschis o subscripție pentru marina spaniolă. Astfel d. Sagasta se găsește în acest moment în alternativa neplăcută, sau de a mulțumi oştirile și opinia publică, sau a ofensa pe Germania.

CORPURILE LEGIUTOARE

(Sesiune ordinară prelungită)

Sedința din 5 Iunie.

Senatul. — D. Isvoranu anunță o interpellare relativă la scandalul din strada Regală. Se votează căteva incetări, apoi se dință se ridică.

Camera. — D. Șendrea întrebă dacă d. Kogălniceanu, și-a dat în adevăr dimisia, după cum spunea când cu Convenția cu Elveția. — D. președinte răspunde că n'are nici o dimisie la birou.

D. Maiorescu protestează în contra obiectului majoritatii de a inchide în tot-d'aua discuția după ce vorbește primul-ministrul, cum s'a făcut și în sedința trecută cu prilejul interpellării d-lui N. Ionescu. Oratorul arată că acest obicei nu e de loc conform cu credințele liberale, nici nu incurajază dezvoltarea regimului parlamentar, și că el e dovedă că nu Camera controlează pe guvern, ci guvernul pe Cameră. — Vom reproduce acest discurs al d-lui Maiorescu în întregul lui.

Proiectul de lege asupra prestațiilor se ia în considerație cu 56 voturi contra 11. La discuția pe articole iau parte dd. Nicorescu, N. Ionescu, Chiru, Butelescu, și ministru lucrărilor publice. — Votul în total e nul.

Sedința se ridică la 5 ore.

PARTEA ECONOMICA

D. Stefan Pop, a dat d-lui ministru al agriculturii următorul important memoru în ceea ce urmărește imbuñătării semințelor agricole:

Domnule ministru,

Conform insărcinării ce am primit prin ordinul d'voastră de la 11 Aprilie Nr. 16,614, am onoarea să vă prezintă următorul memoru relativ la semințele de calitate ce ar fi a recomanda cultivatorilor, conform legelui semințelor.

Când nu mă-ți cere, d-le ministru, că semințele recomandate să intrunească condițiunile de productivitate abundentă și de calitate ce ar corespunde cu imprejurările noastre climatice, ar fi foarte ușor să dău un răspuns, pentru că atunci aș putea să recomand mai multe varietăți de grâne, care se cultivă cu succes prin diferite țări din Europa; îndată ce imi cerești însă semințe de acelea, care să corespundă imprejurărilor noastre locale, de sine urmează că nu se poate recomanda alt-ceva de către ce se aprobă de la noi în țară.

Prea bine ar fi, d-le ministru, ca pe viitor să nu se recomande cultivatorilor semințe străine, despre care nu se știe dacă vor reuși la noi în țară ori nu, pentru că prea ușor se poate întâmpla ca ministrul să dea cultivatorilor semințe străine, care nu nu reușesc de loc, și în cazul acesta cultivatorul care a cumpărat bona fide, crezând că ministerul îl recomandă lucru bun și probat, la seceriș se vede înșelat amar în speranțele sale și să sufere pierderi însemnante.

Asemenea casuri sunt de natură de a discredita ministerul în ochii publicului agricol și fiind că ministerul nu poate să dorească asta, urmează de sine că el trebuie să inceteze a recomanda și a împărtăji între cultivatorii și mai departe semințe străine despre care nu se știe dacă vor reuși în clima și în terenul nostru ori nu; pe viitor trebuie să se mărginească pe

lăngă semințele probate, cari între impunătările normale nu pot să însele pe cultivator în așteptările sale.

Cu semințele străine întâmpină ministrul și alte neplăceri, așa spre exemplu ele de regulă îi vin prea târziu din cauză că în țările de unde se comandă, secerișul se face târziu și aceasta produce frecăriri și chiar procese între cultivatori și ministrul.

Când s'a aplicat legea semințelor prima oară tot se mai putea scuza dacă guvernul a recomandat și a împărtășit cultivatorilor semințe străine despre care nu era sigur dacă vor reuși ori nu în țară la noi. Astăzi însă, când putem să avem deja rezultatele unor incercări cu semințe străine, cari s'a făcut în diferite părți din țară, primul mulți cultivatori, cred că este necesar ca ministerul înainte de toate să culeagă informații despre vegetația și reușita semenăturilor făcute cu semințe străine.

Pentru acest scop ar fi bine să se trimeadă unele persoane cu experiență, cari să studieze în fața locului vegetația și rezultatele semenăturilor făcute în toamna trecută cu semințe străine. Să văză nu cumva grânele străine să suferă de vre-o boala? Rugini, mană, teciune, maluri etc. Să constate cum este vegetația grânelor străine în raport cu a celor indigene? Pentru că numai în modul acesta va putea ministerul să-și câștige informații sigure, de care are trebuință, pentru că să să stea orientată în viitor.

Cunoașteți d-le ministru părerea mea în privința imbuñătării grânelor noastre, rețin și aci din nou că eu unul nu mă aștept la un rezultat satisfăcător după grânele străine, care s'a importat în anii din urmă, cred însă în regenerarea și în imbuñătărea grâului bătrân indigen. Sună sigur d-le ministru, că guvernul ar face cel mai mare serviciu agriculturii, când ar întreprinde în suși regenerarea și imbuñătărea grâului bătrân indigen, ceea ce poate să facă foarte ușor, pentru că este silită să căuta în regie un număr însemnat de moisi, cari au reșaș nearendate. Pe unele din aceste moisi să se poată întreprinde regenerarea și imbuñătarea semințelor agricole.

Pentru că aceasta să se poate face cu succes este necesar ca pe una din moisiile Statului să se înființeze o stație pentru imbuñătărea semințelor agricole, după sistemele adoptate de știință și de practică, pe cari le-am descris pe larg în studiul meu despre imbuñătărea semințelor care s'a publicat în toamna trecută.

Dăți-mi vă, vă rog, domnule ministru, să vă spun, că o asemenea stație pentru imbuñătărea semințelor agricole ar aduce un serviciu real agriculturii noastre, pe cănd o stație agronomică în condițiunile celor din țările apuse, nu va aduce absolut nici o imbuñătăre reală agriculturii noastre. Eu cred că noi nici nu avem trebuință de o stație agronomică după cum este în Franția, Germania etc. din cauză că acestea se ocupă cu analiza himică a produselor cari s'a obținut în urma diverselor metode de îngrășaminte himice artificiale etc. Sună sigur domnule ministru, că așa se mai treacă cel puțin 100 de ani până ce se va introduce în România cultura intensivă și cu ea îngrășamintele himice-artificiale, iară până la acea epocă staționarea agronomică-himică are să fie o instituție care nu va aduce țările nici cel mai mic folos practic. Iată pentru ce aș preferi eu, ca în locul stației agronomice-himice care este proiectată și preliminată în buget să se înființeze o stație pentru imbuñătărea semințelor agricole, împreună cu o fermă model, conform imprejurărilor noastre locale. Aceasta sunt sigur că ar aduce folos practice agriculturii noastre, pe cănd a altă parte staționarea agronomică organizată ca și cele din Franția și Germania, zău

nă cred că va aduce nici cel mai mic folos practic agriculturii noastre. Mi se pare domnule ministru, că pentru acea nu progresează la noi agricultura fiind că prea ne-am obicituit să imităm pe străini, fără ca să căutăm dacă instituțiile lor se pot aplica cu succes la noi ori nu. Ar fi bine să se urmărească mai întâi istoria agriculturii din țările respective, să se văză oare naționalul din apus a înaintat de odată ori gradat? Oare ele de la agricultura primitivă, lipsită de orice sistem să sărită de a dreptul la stațiunile agronomice cu laboratoarele de himie? Sună sigur și știu că nu a făcut acest salt mortal, din contră progresul a fost treptat, după cum a reclamat imprejurările.

Nu este permis domnule ministru să pierdem din vedere o imprejurare care este decisivă în agricultura acestel țără, aceasta este că avem pămînt mult și brațe puține, iar pămîntul se găsește în posesiunea lui puține persoane. Proprietarii sunt avizați la munca țărănilor tot asemenea sunt constrinși și aceștia să se invio cu proprietarii, pentru că unii fără alții nu pot exista. Starea aceasta are să dureze încă mult timp tot aşa din cauză că cestioniile agrare nu se pot schimba aşa ușor. Prin urmare când este verba de progres în agricultură, trebuie să ţinem seama de imprejurările agrare pentru că în cele mai multe cazuri după acestea se regulează întreg progresul în agricultură.

Preferințele noastre agrare sunt de așa natură în căt ele formează o stâncă solidă, de care se lovesc și dar înfrâng foatele sistemele nouă importate din străinătate care nu sunt acomodate imprejurărilor și trebuieților noastre locale.

Din aceste considerări sunt de părere că chiar și staționarea pentru imbuñătărea semințelor, când s'ar primi înființarea ei, ar trebui să se facă cu menținerea învoilor, pentru că numai aşa ar putea servi de model și altor cultivatori.

Prin urmare dăți-mi vă domnule ministru, că în loc de semințe să vă propun înființarea unei stații pentru imbuñătărea semințelor agricole, pe una din moisiile Statului rămasă nearendată, pe care tot odată să se înființeze și o fermă model, cu menținerea învoilor, după uzul general din țară.

Primit, vă rog, domnule ministru, asigurarea distinsei stime ce vă conservă.

Stefan Pop.

E LIBER OMUL?

CAP. IV.

§. 8.

Am încercat să probăm apărătorilor liberali arbitru că și noi purtăm o egală grija demnității umane; să încercăm a le proba acum că nu ne gădim să resturnăm societatea și să deslășim o goană de rău-făcători în contra oamenilor onesti.

Este adeverat că, după doctrinele noastre, o greșeală involuntară are aceiași valoare ca și o crimă premeditată; că nimici să nu mai fie răspunzător de actele sale; că pe-

deapsa perde rațiunea de a fi; că prin urmare existența codului penal să închotorească pentru altul, dar o adeverată boală morală de o mie de ori mai periculoasă.

Ajungem, după cum vedeați, la asasinul de care vorbim.

Cauza crimei sale nu este afară din el, ci în el. Este o inteligență falsificată, o pasiune stăpânoitoare rațiunii, care lău adus a concepe și realizea un sfârșit rău în el însuși. Că această abatere este urmarea necesară a mil de cauze care lău solicită, o știm, și zicem din acest punct de vedere: — Nu, acest nenorocit nu este vinovat de aceia ce a facut; epoca, părinții, mediul, — iată vinovații care, la rândul lor pot arunca greșala pe

pentru tine de primejdiile unei averi prea curind primă...

— Vezi, zise linistit Robert adresându-se doamnei de Moray, că și fac confesiunea cu inima deschisă, jupă cum aveam de gând să o fac doamnei de La Marche, fără ca să-ascunz nici că prețuiesc nici că nu prețuiesc.

...Ceea ce este sigur, e că prevederile tăi se realiză din punct în punct, că am să măcăla o parte din avere mea, că administrația rău restul, că încerc să mă recăsfigi avere la joc, la cerc, la curse, la Burză, și că la urma urmării, mă găsesc absolut ruinat acum săse lună.

...D'atunci, am încercat toate mijloacele fără să ajung la nimic. În cele din urmă, eram să mă zbor creeri cu pistolul acesta care este tot ce mă mai rămas din splendoarea mea trecută și pe care nu lăsu fără să mă cumpăr pâine, când deodată mi aduse aminte sănșa de mantuire ce mă oferea scrisoarea alăturată la testamentului.

— Dar eu am uitat că am o mamă! imi zisei.

Si scrisei doamnei de La Marche scrisoarea pe care ai deschis-o și care te-a făcut să vă aci!

— Știai că ai murit! nu se putu opri a zice doamna de Moray. Si cu toate acestea ai lăsat să treacă anii întregi fără ca să cauți să o retragi în momentul când, simțind că s'apropie moartea de mine, mă-e teamă

păușă, de un amical său care a tras într-un vinat, altul tot d'o păușă dar slobozită de un braconier care voia să-l resbune d'o condamnare suferită. Vom amesteca imprudența cu asasinatul? Nicăi de cum. Cele doă omuiceri au fost fie-care urmărește necesară a unor cauze care n'au putut fi ocolite; sunt deci asemenea într'un punct; dar prima a fost indeplinită fără voință d'a face rău, a doua este din contră rezultatul acestei voințe bine fixate. Cauza celor doi omorâi este diferită; alta este și valoarea lor; unul este o crină, cel alt o nenorocire.

Fie, mi se va zice. Deosebiti cele doă fapte; dar cum veți deosebi pe autori? Nu veți fi nevoie să trătați în același mod, după propriile d-voastră cuvinte? N'au spus, în căteva pagini mai sus, că totul trebuie iertat, că cel mai vinovat este innocent, pentru că a fost instrumentul supus unor cauze pe care nu le-a putut învinge? Prin urmare, liberali pe vinătorul imprudent; de ce nu dați drumul și asasinului?

Nu e greu de răspuns la această cestiuție. Liberez pe imprudent, fiind că motivul accidentului este afară din el însuși;

nu a urmărit un scop rău, nici n'a premeditat mijloacele proprii pentru ajungerea acestui scop. Nu este deci în el o inteligență sucită care ia răul drept bine, nici o pasiune fără frâu, care l face surd la ordinele rațiunii. Pentru că n'a voit răul, ar fi nedrept și nefolositor să îl închidem și să l veștem că să învețe pe altii său pe sine însuși și nu mai voi răul. Pentru că nu are înfrâns un principiu permanent de asemenea acte, dar a fost victimă înșelată a unor imprejurări accidentale, nu este periculosă societății; prin urmare poate să în mijlocul ei fără vră piedică de nici un fel.

Cel mult se poate zice în unele cazuri că dând drumul puțui n'a luat toate precauțiile necesare; poate dar și lovit de o condamnare care l'atacă în avere nu și în onoarea sa, care să fie reparată unei stângăci, nu a unei crimi. Relativ la aceasta voi fi poate întrebă: cum poate fi cineva răspunzător de o faptă pe care n'a putut ocoli? Legea răspunde pentru mine, autorizând familia mortului să ceară daune-interes.

Daca e de ajuns o lipsă de precauție bine constatată, pentru că un om să fie pedepsit astfel pentru un act involuntar, va fi cu totul alt-ceva când defectul intern care l'expune la asemenea severitate nu este numai o lipsă de atenție periculoasă pentru altul, dar o adeverată boală morală de o mie de ori mai periculoasă.

Ajungem, după cum vedeați, la asasinul de care vorbim.

Cauza crimei sale nu este afară din el, ci în el. Este o inteligență falsificată, o pasiune stăpânoitoare rațiunii, care lău adus a concepe și realizea un sfârșit rău în el însuși. Că această abatere este urmarea necesară a mil de cauze care lău solicită, o știm, și zicem din acest punct de vedere: — Nu, acest nenorocit nu este vinovat de aceia ce a facut; epoca, părinții, mediul, — iată vinovații care, la rândul lor pot arunca greșala pe

pentru tine de primejdiile unei averi prea curind primă...

...Mă intrebă dacă poate cineva să nu și iubească mama? Auză vorbă! Dragostea fiască nu e ca buruienile aceleia care cresc la înțeptare: este o plantă care nu încrește și nu crește de căt la soarele fecundant al amorului de mamă!

— Te plâng că ai fost părasit, zise Laurență, dar găndește-te că mama d-tale era mărită!

— Să nu mă fi născut! răspunse Robert cu răceală — ori, și dacă mă născut, să fi avut curajul să sufere, ea, vinovată, consecințele greșelii sale, în loc d'a le face să apeze pe mine care eram nevinovat!

...Dar înșeit, este de prisos discuția aceasta între noi. De prisos și chiar zâdărnică. Nicăi d-ta n'ăi să mă poți încredința pe mine, nicăi eu pe d-ta. Fie-care suntem în rolul nostru și amândoi avem dreptate puindu-ne în punctul nostru de vedere.

— Fie! zise Laurență. Mai întei, d-ta negreșit că aveai un scop când ai cerut să vorbești doamnei amirale Firmin de La Marche. Spune'mi mie ce așteptai de la ea, și, dacă se poate, mă voi încerca să te mulțumești.

— De s'o putea ori de nu s'o putea, trebuie să fie cum cer eu — răspunse Robert linistit. — Să spun dar d-tale aceea ce mă

pregăteam să-l spun doamnei de La Marche...

...De vreme ce ea a socotit că este băsă mă deslege, chiar de cănd mă născu de orice sentiment de iubire și de respect, nu mă mai gădesc nici s'o iubesc nici cer să mă iubească. Nu voi căuta să-l impună prezența mea mai mult de căt fi trebuieță.

...Mi-am măcat viața ca un prost... mai am nici o lăsare. Nu mai am nici prieteni amanță. Ei sunt un fulg care plutește pe oceanul vieții, în care mă spune să bagă cineva de seamă măcar că există.

...Ei bine, nu pot incerca aventura astăzi sunt fără

BANCA NAȚIONALĂ A ROMANIEI

SITUATIUNE SUMARĂ

1 iunie 1885

24 Mai, 31.—1886.

ACTIV

35455544	Casa (Moneta .	36697949	36266926
25863165	(Bilete hypotecare .	25926130	25929255
3273480	Efecte de incasat .	362215	41753
16462370	Portofoliu Român și strein .	19288558	19089560
19176360	Imprum. garant. cu Ef. publice .	14164950	14034760
11994388	Fonduri publice .	11992168	11992168
1408103	Efecte fond de rezervă .	1928835	1932045
1466280	Imobil .	2109427	2109851
19513	Mobilier și mașini de imprim. .	168057	168057
234897	Cheltuieli de administrație .	220580	224787
28575555	Depozite libere .	15579770	29695370
43774811	Compturi curente .	51649522	516186242
1469302	de valori .	8929849	3028620
189349388		184018060	196338161

PASIV

12000000	Capital .	12000000	12000000
1433778	Fond de rezervă .	1932301	1932301
Reserva de amortis. imobilului.		97785	97785
92249910	Bilete de Banca în circulație .	94723120	94142910
—	Profit și perdere .	—	—
797011	Deb. și benef. div .	691086	726518
28575555	Depozite de retras .	15579770	29695370
52691371	Compturi curente .	57414542	56186242
1801713	Compturi de valori .	1579458	1557035
189349388		184018060	196338161

FIE-CARE POATE CU 50 Franci

Agonisi în 3 luni 2,000 franci

După cerere trimitem la toți gratis și franco explicația uneia. Scrierii românește, Paris 48 rue de la Rocheoucauld.

LA RENTE, maison de banque.

La Tipografia Curtei, Regale, Pasagiu Roman, Nr. 12 București, se primesc abonamente la revista

TARA NOUA

Revistă științifică, politică, economică și literară

Redactor: IOAN NENITZESCU.

— Abonament pe un an 10 lei. —

NB. Numere de probă se trimită gratis la cerere.

CIMENT

STRADA
St. Dimitrie 3,
BUCUREȘTI

Prin prezentă avem onoare a informa pe D-nii Intreprinzători de lucrări publice și Arhitecti că suntem însărcinați cu vînzarea:

CIMENTULUI-PORTLAND DIN GROSCHOWITZ

Acest ciment întrece, în ceea ce privește calitatea, toate produsele similare engleze.

Prețuri convenabile, — Furnitura promptă

DEPOSIT IN BUCUREȘTI LA

ARBENZ & WOLFF

TAPETURI,
PERVARSURI POLEITE

PLAFUNURI IN RELIEF,

Vergese de alama pentru scari, stiole pentru usi
(GARD-PORT)din cele mai renomate fabrici, cu prețuri foarte moderate,
recomandă Onorabilul Public sub-semnatul

H. HÖNICH

Tapiter și decorator

No. 3, Strada Stirbey-Vodă, No. 3.

Un agricultor teoretic și practic cu bune certificate, dorește să se angajă la o moșie ca administrator sau compabil.

A se adresa strada Basarab, viz-avis No. 36.

Restaurantul Ioan Dumitrescu
la „Pisica Roșie”

— Rondul Pasagiului Roman —

Supa 15 b
Bulion 30
Ciorbă 20
Mâncăruri de vacă 30
 , miel 35
 , pasare 35
Fripturi de vacă 40
VINURI Vechi de DRAGAȘANI.

UN ABSOLVENT

al școalei de arte și meserii din județul Prahova, cauță un loc de Maister-Sculptor și profesor de desenuri (cu noțiuni de geometria descriptivă) la vreuna din școalele de meserie din România.

Doritorii se poate adresa la redacția acestui ziar.

A. CAROL PFEFFER

Atelier de Legatorie

BUCHARESTI

5, Strada Regală, 5

— vis-à-vis de Hotel Union —

Atelier de legatorie de Cărți de lux, galanterie, cartonage și pastări de fotografie.

lordache N. Jonescu [restaurant]
Strada Covaci, No. 9.

VINURI VECHI

200 vedre pelin, 120 vin alb și 150 roșu, cu 4 lei și 50 bani vadră, în Strada Polonă, Nr. 20.

De vînzare o percheie de case pe strada Roselor 19, aproape de școală Militară și cheul Dâmboviței. Adresa la d-na M.V.

INSTITUTU MEDICAL

BUCURESCI

6. STRADA VESTEI, 6

Sectia medicală

1. Hydroterapia, 2. Electrizare.
3. Orthopedia, 4. Gymnastica Medicală, 5. Inhalatii, 6. Masajul sistematic, 7. Serviciul la domiciliu

8. Consultații medicale.

Sectia Higienică

1. Băi abur 2.50

1. Băi de putină cu și fără dusă 2. —

medicamente 1. —

1 duș rece sistematică 1. —

Se mai află de vinzare la tipografia Curțil Regale Pasagiul Roman Nr. 12:

Contesa Lamberti

FIICĂ

Cardinalul Antonelli

prelucrat după date istorice și stenografice din procesul Contesel Lamberti contra Moscovitarilor

Cardinalul Antonelli în Roma tradus din limba germană, având

și opt ilustrații.

Prețul 4 lei și 50 bani.

Un nou transport

din renumitul Uleiul pentru unsură mașinilor a sosit și se află de vînzare la d-nă A.

E. Zehender & C-nia, calea Moșilor Nr. 50.

BAI DE ABUR

SI DE PUTINA

Nota. 1 Băile de abur sunt deschise în toate zilele de la 7 ore dimineață până la 7 ore seara.

2. Pentru Dame Insă, băile de abur, odată pe săptămână Vinerea de la 7 ore dimineață până la 2 post meridian.

Prețurile la sectia medicală conform prospectului.

Dirigintă.

DE ARENDAT

de la Sft. Gheorghe 1887, moșia Goroaică județul Teleorman, în îndările de 553 Pogăne împreună cu o moară cu două roate de facău pe apa Teleormanu, 20 minute de orașul Alexandria. Arăturile de toamnă să poată face de la Sft. Dimitru 1886. Doritorii să se adreseze la proprietaria, Smaranda Furchescu, Strada Sfii Voievozi Nr. 38 București.

SESONUL DE VARA

GRAND BAZAR DE ROMANIA

7, Strada Selari — BUCURESCI — Strada Selari, 7
(sub Hotel Fieschi)

Pentru SESONUL DE VARA am primit deja un elegant assortiment de Nouveaută, precum :

Costume Veston de Voyage, Mantile Pelerin doc și lână, de Voyage, Costume de veritabil doc Englezesc, Sacouri cu Veste de Mătase, Terno, Orleans, Cașemir alb etc., Veste Broșate de doc și Mătase. — Redingote și Jaquette cu Veste dintră-mode. — Colecțione eleganță de Pantalon fantastice.

Toate aceste confectionate c' o rară eleganță și nu mai după noile jurnale în propria noastră fabricație din Europa.

GRAND BAZAR DE ROMANIA

Nr. 7 Strada Selari, Nr. 7, (sub Hotel Fieschi).

ANUNCIU

De vînzare casele din Strada Smârdan, Nr. 10, făcând colț în Stradela Sf. Dimitrie, în apropiere cu noua construcție a Băncii Naționale.

Doritorii se pot adresa la proprietara care locuște într'ensele, în toate zilele de la 12 ore pînă la 6 p. m.

CASELE din Strada ROSETTI, No. 18, suburbia Staicu (Crucea de Piatră), sunt de vînzare din cauză de strămutare la țară. — Prețul modest.

Farmacia la (Ochiul lui Dumnezeu)
Calea Victoriei 126, București

Este asortată cu : Licoarea și capsule de goudron Guyot. — Elatine. — Vin și siropul Dussart. — Papier Rigollot. — Perles d'ether și terpentine Clertan. — Injection Bro și Matico. — Sirop Aubergier, Flon, Blancard și Forget. — Capsule Mothes, Raquin, Santal Grimault. — Pilule antivralgice Cronier. — Fer Girard. — Pastilles codeine Berthé. — Elixir de pepsine etc., etc. precum aproape toate specialitățile medicinale anunțate în diferite zări.

Farmacia la (Ochiul lui Dumnezeu)
Calea Victoriei 126, București.

MATERII DE HAINE

— Numai de lână durabilă —

PENTRU UN BARBAT DE TALIE MIJLOCIE

3.10 metri { pentru 4 fl. 96 cr. de lână bună ;
la 8 , — , — , — , — , — , mal bună ;
un costum { 10 , — , — , — , — , — , fină ;
12 , — , — , — , — , — , de tot fină .

Tartane de bucată fl. 4, 5, 8 și până la 12 fl. — Costume prea fine, pantalon, pardesiuri, materii de gheroace și mantale de ploaie; Sulfi, Commis, Cheviots, Tricouri, Saluri de dame, Postavuri de bilard, Peruveniuri, Dosking, etc., recomandă

Fondat Ioh. Stikarovsky, la 1866

Depo de fabrică în Brunn.

Moștri franco. Carte de moștri pentru croitorii nefrancate. Expedierii cu ramburs peste 10 fl. francs.

Am un depo stabil de postav de peste 150,000 fl. și se înțelege, că având afaceri mari în toată lumea, rămâne multe resturi în lumișimi de la 1 pînă la 5 metri, dar sunt nevoie să desfac aceste resturi cu prețuri mai mici de cît ce costă. Orf ce om cu judecăță sănătoasă va înțelege, că dacă s'ar comanda cete-va sătorești din aceste resturi n'ar mai rămâne nimic în scurt timp și deci e curată sătanie, când unele firme de postav însereză moștri de resturi și în aceste casuri moștri sunt din bucată și tăiate, iar nu din resturi și lese înțelegă cine-vine și intenționul unui asemenea procedeu.

Resturile ce nu convin se vor schimba său se vor inapoiă banii. Corespondența se primește în limba germană, ungără, boemă, polonă, italiană și franceză. (No. 1325).

HOTEL FIESCHI

BUCURESCI

— SITUAT IN CENTRUL ORAȘULUI —

7, Strada Selari, 7.

Se găsesc apartamente pentru familiile cu anul și cu luna cu prețuri foarte moderate. Camere de la 1—5 pe zi.

La etajul III-lea odă frumosă cu fl. 25 pe lună.